

Üzenetként is felfogható, hogy húsvét előtt pár nappal a tudomány megerősítette azt a sejtésünket, hogy az 1911-ben megtalált márvány koporsóban Asztrik első kalocsai érsek földi maradványai vannak – mondta Bábel Balázs kalocsai érsek, aki beiktatásakor Asztrik kilencvenedik utódként nevezte meg magát.

Az érsek emlékeztetett arra, hogy a feltehetően Asztrik érsek sírleletét őrző szarkofágot Foerk Ernő 1910-ben és 1911-ben végzett ásatásakor találta meg a Szent István-kori székesegyház szentélyének a közelében, a főhajó tengelye mellett 3,6 méter mélyen, a mai főszékesegyház szentélye alatt.

A márvány koporsót ezután az akkor létesített kriptá oldalfalában helyezték el, a rajta lévő tábla szerint Győr nembeli Saul érsek maradványait tartalmazta – mondta Bábel Balázs, hozzátéve, hogy egy kérdőjel is látható a táblán, jelölve a korabeli régészek bizonytalanságát.

Az érsek beszámolt arról, hogy a Nagyboldogasszony Székesegyház felújítása 2009-ben kezdődött, majd a torony, a tető, és a belső restaurálások után döntő elhatározásra jutottak. Felmerült a gondolat, hogy itt a nagy lehetőség, mielőtt kicserélnénk a padlózatot, végeztessünk el egy alapos régészeti munkát, amit a múlt században ugyan elkezdtek, de nem fejeztek be – fűzte hozzá.

### **Igazi csapatmunka volt a kutatás**

Ekkor felkérték a Pázmány Péter Katolikus Egyetem régészeit, akik már sokfelé dolgoztak, többek között Szíriában, Visegrádon és Esztergomban is. Bábel Balázs kiemelte, hogy az érsekség megrendelésére és finanszírozásával végzett tervásatás, a felújítást végző szakemberekkel együtt, igazi csapatmunka volt, amely során rábukkantak az első székesegyház alapjaira, majd a második székesegyház számos szép pillére is előkerült.

A jelenlegi feltárás a Henszelmann 19. századi ásatási eredményei alapján tett feltevéseit és megállapításait igazolták, amelyek szerint a régi székesegyház legalább akkora, ha nem nagyobb, mint a mostani – tette hozzá.

Én azért örültem nagyon, mert a feltárás bizonyította, hogy a Duna-Tisza közén is egy hatalmas kultúra és civilizáció volt, hasonló, mint amilyen a Felvidéken vagy az ország nyugati felén, csak a szerencsétlen történelmi körülmények miatt itt megsemmisült – fogalmazott.

### **Újból kinyitották '91-ben a koporsót**

Az érsek kiemelte a főépítésznek, Vörös Mártának, a főszékesegyház egész felújítása vezetőjének szerepét, aki azt kérte, hogy végeztessenek el egy radiokarbon vizsgálatot a csontok korának megállapításához. A Magyar Tudományos Akadémia debreceni Hertelendi Ede Környezetanalitikai Laboratóriuma térítésmentesen végezte el a vizsgálatokat.

Az érsek 1991-es beiktatása óta „könyvtárnyi” irodalmat áttanulmányozott, és sejtette – több könyvben és tanulmányban van arra utalás -, de nem tudta bizonyítani, hogy a székesegyházban van eltemetve az első érsek, Asztrik. Az 1911-ben megtalált márványkoporsót ismét kibontották.

Bábel Balázs fontos momentumnak nevezte, hogy a sírban talált leletek már a régészeket is abba az irányba terelték, hogy azok Szent István korában használt liturgikus tárgyak.

A vizsgálat eredményével, az eddigi ismeretek, összegyűjtött adatok alapján, a régészek sírmelléklet kelyhének származási koráról alkotott véleménye alapján, Foerk feltevése igazolható, hogy ez pedig, nagy valószínűséggel, Asztrik érseknek a sírja, az ő csontmaradványait, relikviáit rejtette a vörösmárvány szarkofág – hangsúlyozta az érsek.

Bábel Balázs szólt arról, hogy az egyházmegye pappai részére nagycsütörtökön tartott Krizmaszentelési misén azt mondta, hogy az idei misét bearanyozza Asztrik érsek relikviáinak az azonosítása.

Őt vettem példaként, mert kontemplatív ember volt, mert bencés szerzetes volt, egyházmegyéjét szervezett és missziós lelkész is volt – mondta.

### **Asztrik és a Szent Korona**

Bábel Balázs szavai szerint, Asztrik a „pogányok” közé jött az országba, abból a kultúrából, ahol már régóta kereszténység volt, de a clunyi reformmal azt is meg kellett újítani. Az érsek leszögezte, hogy szép példa, erős ideál Asztriknak a személye, aki elkötelezetten keresztény volt, és magyarrá lett azáltal, hogy a magyar államiságnak a kiépítésében, legfőbb szimbólumának, a koronának az elhozatalában komoly szerepe volt.

Szent István király feltehetően 1002-ben, az első püspökségek között szervezte meg a kalocsai egyházmegyéjét, amelynek élére Asztrik személyében egyik legfontosabb támasza került. Nagy szerepe lehetett abban, hogy a püspökség – minden bizonnyal még Szent István életében – érseki rangra emelkedett. Asztrik egyaránt jártas volt az egyházi és a politikai tudományokban is. Ez lehetett az oka annak, hogy István őt küldte II. Szilveszter pápához királyi koronáért, és egyházi intézkedéseinek megerősítéséért. Asztrik jól oldotta meg feladatát, mert a pápa megküldte a kért koronát Istvánnak.

Az is bizonyos, hogy a kalocsai érseki rangra emelkedett Asztrik Istvánnak nemcsak egyházi ügyekben, hanem az ország rendezésében és törvények alkotásában is segítője volt. A magyar történelem egyik legérdemesebb alakja elhalálózásának ideje, a radiokarbon vizsgálat alapján 1001-1030 közé tehető. Összevetve a korabeli dokumentumok tényadataival, nagy valószínűséggel 1028-1030 között halt meg.

A középkori érsekség központja eleinte Kalocsa volt, majd az érsekek az 1090-es évektől egy évszázadon át Bács várában tartózkodtak. Így alakult ki az 1968-ig megőrzött kettős név: kalocsa-bácsi érsekség.

1993-ban II. János Pál pápa rendelkezése folytán az egyházmegye észak felé új területekkel gyarapodott, sőt neve is megváltozott. A Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye ettől kezdve Bács-Kiskun megye területével azonos.